

ÎNCHEIERE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Constantin Nazarco,
reprezentat de avocatul Igor Ciuru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Nazarco
împotriva lui Dmitri Kovalski cu privire la rezoluțiunea parțială a contractului de
înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, restituirea cotei-părți din bunul
înstrăinat, obligarea radierii înscrierii privind dreptul de proprietate asupra bunului,
încetarea proprietății exclusive asupra bunului și atribuirea bunului imobil în cote-
părți,

împotriva deciziei din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 11 iunie 2018 Constantin Nazarco a depus o cerere de chemare în judecată
împotriva lui Dmitri Kovalski solicitând rezoluțiunea parțială a contractului de
înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață a apartamentului nr. xxx din bd. xxxx,
întocmit la 23 august 2004, înregistrat cu nr. xxxx la notarul Vasile Frecăuțanu,
încheiat între Olga Nazarco, Constantin Nazarco și Dmitri Kovalski, restituirea
cotei-părți beneficiarului întreținerii, obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Bălți
de a radia înscrisul privind dreptul de proprietate a pârâtului cu cota parte de 1.0
asupra bunului imobil menționat cu restabilirea înscrierii privind dreptul de
proprietate cu cota parte de 1/3.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 23 august 2004 a fost încheiat
cu Dmitri Kovalski contractul de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață
nr. xxxx, conform căruia beneficiarii întreținerii Olga Nazarco, Constantin Nazarco
au transmis în proprietatea lui Dmitri Kovalski 2/3 din apartamentul nr. xxx,
tranzacție încheiată în formă scrisă și autenticată notarial. În vederea executării
obligațiilor contractuale stabilite în pct. 1 a acestuia, au fost îndeplinite
obligațiile de transmitere către pârâtul Dmitri Kovalski a 2/3 cote-părți din
apartamentul vizat, în urma căruia la 25 august 2004 contractul a fost înregistrat la
Oficiul Cadastral Teritorial Bălți cu mențiunea privind trecerea dreptului de
proprietate asupra 2/3 cote-părți din apartamentul în litigiu pe numele pârâtului.
Conform pct. 5 al contractului, obligația pârâtului constă în întreținerea

beneficiarilor Olga Nazarco și Constantin Nazarco pe viață și complet, asigurându-i hrană, haine, medicamente, îngrijire, precum și să permită locuirea fără plată pe parcursul vieții sale în apartament. Deși, are viza de domiciliu în apartamentul dat, pârâtul locuiește la o alta adresa și se prezintă rar la beneficiarul întreținerii și doar că să verifice dacă acesta nu a deteriorat ceva în apartamentul dat. Despre executarea altor obligațiuni, cum ar fi: asigurarea cu hrana, haine, medicamente orice altă îngrijire, nu se realizează de către pârât.

Reclamantul a afirmat că în apartamentul dat locuiește în camera mică, alte două odăi, cum sunt salonul și dormitorul sunt încuiate, respectiv nici acces la balcon nu are deoarece ieșire la acesta se face doar prin dormitor. Ca urmare, pârâtul intenționat creează impedimente, inclusiv la înșirarea și uscarea hainelor spălate de Constantin Nazarco, aflându-se în situația de a le usca în apartament, creând în acest sens o umezeala enormă, dăunătoare sănătății, în special în perioada iernii.

Totodată, a indicat că unul din beneficiarii întreținerii Olga Nazarco a decedat la 19 ianuarie 2014, iar pârâtul, recent, după decesul Olgăi Nazarco din 2014 a început să achite serviciile comunale pe locuința sus nominalizată, până atunci cheltuielile au fost suportate de către el și soția sa, cu toate că erau beneficiari ai întreținerii.

Reclamantul a menționat că din cont propriu își asigură traiul prin achiziționarea produselor, a hainelor și a medicamentelor, atât de necesare în situația lui, deoarece suferă de hipertonie, diabet zaharat și are eroziune la stomac - boli ce impun o îngrijire specială, mai atentă, inclusiv și din partea persoanelor terțe. În toamna anului 2017 a fost supus la doua intervenții chirurgicale, pentru care la fel a cheltuit suplimentar o sumă considerabilă de bani, inclusiv pentru achiziționarea medicamentelor prescrise, iar pârâtul niciodată nu l-a vizitat la spital și nu l-a întrebat dacă poate are nevoie de ceva, lăsându-l în voia sorții. În acea perioada a apelat către Dmitri Kovalski pentru a achita suma cerută de 2000 de lei pentru spital, însă pârâtul categoric a refuzat să i-o ofere. Astfel, comportamentul pârâtului nicidecum nu se încadrează în noțiunea „întreținerea pe viață”. Astfel, îngrijirea reală promisă la încheierea contractului din partea pârâtului și așteptată nu se realizează. Totodată, relațiile dintre părți s-au înrăutățit considerabil, pârâtul permanent îl înjură cu cuvinte necenzurate și îl agresează fizic. În Judecătoria Bălți se află spre examinare cauza contravențională împotriva lui Dmitri Kovalski privind vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale.

Ulterior, la 02 august 2018, Constantin Nazarco, reprezentat de avocatul Anatolie Janu, a depus cerere de completare a pretențiilor prin care a solicitat încetarea proprietății exclusive a pârâtului asupra bunului imobil litigios și atribuirea bunului imobil- apartamentul nr. xxxx din bd. xxxx, regimului proprietății comune pe cote-părți, atribuind în proprietatea pârâtului Dmitri Kovalski 2/3 cote-părți, iar lui 1/3 cotă-pate din imobilul dat.

Prin hotărârea din 02 august 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Nazarco împotriva lui Dmitri Kovalski cu privire la rezoluțiunea parțială a contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, restituirea cotei-părți din bunul înstrăinat, obligarea radierii înscrisului privind dreptul de proprietate asupra bunului, încetarea proprietății exclusive asupra bunului și atribuirea bunului imobil în cote-părți.

Prin decizia din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Constantin Nazarco și s-a menținut hotărârea din 02 august 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că la cererea beneficiarului întreținerii, în cazul nerespectării obligațiilor contractuale de către dobânditor, instanța poate rezoluționa contractul de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, însă instanța urmează să țină cont de faptul că, nu este suficientă prezumarea că obligația de întreținere nu a fost executată sau a fost executată necorespunzător exclusiv din declarațiile beneficiarului întreținerii, fiind necesară prezentarea și administrarea de probe în condițiile art.118 Cod de procedură civilă.

Totodată, se va ține cont că art. 844 Cod civil urmează a fi aplicat în coroborare fie cu art.709-711 Cod civil, fie cu art.733 Cod civil, conform cărora nu orice nerespectare a obligațiilor contractuale poate justifica rezoluțiunea contractului. Prevederile art. 238 Cod civil coroborate cu art. 711 lit. „c” Cod civil, persoana care a încheiat un act juridic sub condiție determinată nu are dreptul, până la realizarea condiției, să efectueze acțiuni capabile să împiedice executarea obligațiilor sale și ulterior să solicite rezoluțiunea contractului sinalagmatic.

La acest capitol s-a constatat că Constantin Nazarco nu a prezentat anumite probe pertinente și concludente, înscrisuri justificative care ar confirma faptul că Dmitri Kovalski nu-și onorează obligațiile de întreținere, or, în cadrul ședinței instanței de fond, cât și în cadrul ședinței instanței de apel reclamantul a menționat faptul că refuză orice ajutor de la pârât și nu dorește în continuare să fie întreținut de către pârât, ceea ce denotă că reclamantul împiedică executarea corespunzătoare a obligațiilor contractuale de către pârâtul Dmitri Kovalski.

Argumentul reclamantului precum că pârâtul l-a înjurat și a aplicat violența fizică față de Constantin Nazarco, în acest sens fiind pornit un proces contravențional, instanța de apel l-a apreciat critic, or, la caz nu au fost prezentate anumite probe (proces-verbal cu privire la contravenție) în confirmarea argumentelor sale.

Alegația lui Constantin Nazarco precum că declarațiile martorilor Elvira Kovalski și Liubovi Șaptefrați, audiați în instanța de fond, urmează a fi apreciate critic, deoarece se află în conflict permanent, instanța de apel a menționat că la caz instanța nu poate pune la dubii declarațiile martorilor audiați de instanța de fond, considerându-le veridice, or, aceștia au fost avertizați de răspunderea prevăzută de art. 312 Cod penal privind darea declarațiilor vădit false, precum și nefiind dezbătute prin probe. Astfel, nu sunt motive de a pune la îndoială veridicitatea declarațiilor martorilor. Drept urmare, nu este temei de admitere a cerințelor lui Constantin Nazarco privind restituirea cotei-părți din bunul înstrăinat și obligarea radierii înscrisului privind dreptul de proprietate asupra bunului, încetarea proprietății exclusivă asupra bunului și atribuirea bunului imobil pe cote-părți.

La 13 februarie 2019, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.149), Constantin Nazarco, reprezentat de avocatul Igor Ciuru, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a apreciat în mod arbitrar probele, ceea ce a dus la

soluționarea greșită a cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 04 decembrie 2018, iar la 04 ianuarie 2019 a fost expediată în adresa recurentului și a avocatului acestuia, conform scrisorii de însoțire (f.d.136) și a fost recepționată de către avocatul recurentului la 10 ianuarie 2019, conform avizului de recepție (f.d.138). Astfel, recursul declarat la 13 februarie 2019, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.149), este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Constantin Nazarco, reprezentat de avocatul Igor Ciuru, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Constantin Nazarco, reprezentat de avocatul Igor Ciuru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele

de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Constantin Nazarco, reprezentat de avocatul Igor Ciuru.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Constantin Nazarco, reprezentat de avocatul Igor Ciuru împotriva deciziei din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat